

ชื่อปัญหาพิเศษ	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทอง อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	อารีรัตน์ แดงบุญมา
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารทั่วไป)
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและหาแนวทางในการพัฒนาเชิงนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทอง (อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว) โดยใช้วิธีศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเกต และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทอง, กลุ่มประชาชนในพื้นที่อำเภอคลองหาด และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยว ณ แหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทอง รวมทั้งสิ้น 15 ราย วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) สรุปประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทองยังไม่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงควรมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทองมีกิจกรรมและสิ่งที่เป็นความรู้มากมายให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา แต่จากการสัมภาษณ์และสังเกตการพบว่าการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังมีข้อบกพร่องเนื่องจากมีการบริหารจัดการกันเองในชุมชน และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเพชรโพธิ์ทองส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว มีการทำลาย ขูด ขีด เขียนผนังถ้ำ หัก จับต้องหินงอกหินย้อย และทิ้งขยะภายในบริเวณถ้ำ ซึ่งเจ้าหน้าที่รวมไปถึงคนในชุมชนต้องช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรมทำลายเหล่านี้ และต้องหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก

ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจากการศึกษาพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมในการท่องเที่ยว นั้น ควรกระทบกับธรรมชาติและระบบนิเวศน้อยที่สุดหรือไม่มีผลกระทบเลย ต้องคำนึงถึงขอบเขตความสามารถของธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและให้บริการนักท่องเที่ยว ปลูกฝังจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวและชุมชนรักและหวงแหนธรรมชาติ จัดตั้งอำนาจความสะดวกเท่าที่จำเป็นและเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เน้นความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ในทุกสื่อ โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อที่สำคัญในปัจจุบัน